

RIIGIKOHUS

Avaldatud veebilehel *Riigikohus* (<https://www.riigikohus.ee>)

Avaleht > Villu Kõve Riigikogule: eriolukord tõi esile probleemid seadustes

Villu Kõve Riigikogule: eriolukord tõi esile probleemid seadustes

3. juuni 2020

Riigikohtu esimees Villu Kõve ütles täna Riigikogu ees peetud ettekandes, et praegu on kohtusüsteemi suurim mure, kuidas tulevad kohtud toime viiruse tõttu sügisesse lükkunud mahukate kriminaalajade lahendamise ning majanduslangusega kaasneva kohtuasjade arvu tõenäoliselt hüppelise suurenemisega. Kriminaalajade tõhusa lahendamise tagamiseks peab seadusandja Kõve sõnul võtma vastu täiendavaid meetmeid suuliste istungite osakaalu vähendamiseks ja videoistungite kasutamise võimaluste laiendamiseks.

Villu Kõve sõnul on peagi kätte jõudmas aeg, kui kohtute töökoormus suureneb oluliselt, kuna inimesi ootab tõenäoliselt ees hulk niinimetatud ellujäämisvaidlusi, mis on tingitud viirusest tulenevatest koondamistest ja makseraskusesse sattumisest. Samuti võib arvata, et lisandub maksuvaidlusi ning sagenevad varavastased süüteod. „Ma pole kindel, kas kohtud suudavad asjade kuhjumisel nendega sama efektiivselt toime tulla kui seni,“ sõnas Kõve.

Riigikohtu esimees tegi Riigikogule mitmeid ettepanekuid, kuidas seadusandja saaks panustada tõenäoliselt kuhjuvate kohtuasjade ennetusse ja kiiremasse lahendamisse. Eesseisva makseraskuste perioodi künnisel tuleks tema sõnul tõhustada ja lihtsustada maksejõuetusmenetlust, eelkõige lühendada oluliselt võlgadest vabastamise eeldusaega. Samuti tuleks kaaluda miinimumelatisel regulatsiooni muutmist – töötada välja paindlikum elatisel arvestamise meetodika, lihtsustada elatisel süsteemi ja võimaldada selle andmist juba enne kohtusse pöördumist.

„Kohtuasjade jagamine tuleks teha paindlikumaks, loobuda kohtumenetlust pärssivatest ja ebamõistlikest tähtaegadest, anda digitaalsele kohtutoimikule õiguslik jõud, laiendada kirjaliku menetluse lubatavust ning reguleerida videoistungite korraldamine seaduses,“ loetles Kõve Riigikogule võimalusi, kuidas õigusemõistmist pikemaajaliselt tõhustada.

Kõve rõhutas enda kõnes vajadust kiirendada ja lihtsustada kriminaalajade lahendamist. Just kriminaalajade lahendamisel ilmnisid eriolukorra ajal kohtute töös mitmed probleemid, mis valdavalt tulenevad inimeste füüsilist kohalolu ja ärakuulamist nõudvatest seadustest. „Eelkõige mahukate kriminaalajade üldmenetluses lahendamine võib olla sügisel viiruse teise laine tulekul tõsiselt pärsitud, kui ei rakendata täiendavaid seadusandlikke meetmeid suuliste istungite osakaalu vähendamiseks ja videoistungite kasutamise võimaluste laiendamiseks.“ rõhutas Kõve. „Loodetavasti suudab Justiitsministeerium vastavad ettepanekud kiiresti välja töötada ja prioriteetsena seadusandja ette tuua.“

Lähiajal on Kõve sõnul kohtusüsteemi üheks ülesandeks leida mõistlik tasakaal virtuaalse ja suulise menetluse vahel. Laiem probleem, mis kaasneb virtuaalistungite osakaalu suurenemisega suuliste istungite arvelt nii eriolukorras kui ka selle järel, on tema hinnangul seotud menetluse avalikkusega. „Põhiseaduslik õigus avalikule kohtumenetlusele kaitseb nii menetlusosaliste kui ka avalikkuse huve,“ märkis Kõve, kelle sõnul on praegu oluline küsimus, kuidas vältida videoistungite laiemal kasutamisel avalikkuse ligipääsu

näilikuks muutumist, kui kriis on läbi, kuid igapäevaelu on kriisi valguses pisut muutunud. „Ehk on kätte jõudmas aeg algatada diskussioon istungite avalikust ülekandmisest internetis?“

Riigikohtu esimehe ettekanne Riigikogule [1]

Ettekande lisa 1 [2]

Ettekande lisa 2 [3]

Ettekande lisa 3 [4]

Ettekande lisa 4 [5]

Susann Kivi

Riigikohtu pressiesindaja

+372 5333 9846

susann [dot] kivi@riigikohus [dot] ee

Image not found

file:///data/www/www.riigikohus.ee/sites/default/files/elfinder/RK%20100_allkirja%20n%C3%A4idis.jpg

Allikas URL: <https://www.riigikohus.ee/et/uudiste-arhiiv/villu-kove-riigikogule-eriolukord-toi-esile-probleemid-seadustes>

Lingid

[1]

<https://www.riigikohus.ee/sites/default/files/elfinder/%C3%B5igusalased%20materjalid/RK%20esimehe%20%C3%9F>

[2]

<https://www.riigikohus.ee/sites/default/files/elfinder/%C3%B5igusalased%20materjalid/RK%20esimehe%20%C3%9F>

[3]

<https://www.riigikohus.ee/sites/default/files/elfinder/%C3%B5igusalased%20materjalid/RK%20esimehe%20%C3%9F>

[4]

<https://www.riigikohus.ee/sites/default/files/elfinder/%C3%B5igusalased%20materjalid/RK%20esimehe%20%C3%9F>

01.06.2020.pdf

[5]

<https://www.riigikohus.ee/sites/default/files/elfinder/%C3%B5igusalased%20materjalid/RK%20esimehe%20%C3%9F>